

VOORWOORD

Misschien moet ik het wel mijn memoires noemen. Misschien.

Dit boek is inmiddels het zesde boek met verhalen, overdenkingen, dromerige gedachten, daadwerkelijke belevenissen en filosofische beschouwingen van de vele reizen die ik heb kunnen maken tijdens de periode dat ik al reizende mijn werk deed. Dit keer 126 verhalen die ik schreef in 2015 terwijl al eerder het jaar 2009/2010, 2011, 2012, 2013 en 2014 in boekvorm verscheen.

Ook in het jaar 2015 blikte ik, net zoals in het jaar 2014, zo nu en dan terug op de grote oorlog die een eeuw eerder met name door Europa stormde en zocht naar eventuele overeenkomsten een honderd jaar later.

En omdat in de eerdere boeken de routes van de gemaakte reizen inmiddels wel bekend werd verondersteld, legde ik mij meer toe om iets over de geschiedenis en historie te vermelden over de omgeving waar ik mij op dat moment bevond, alsmede een wat levensbeschouwende interpretatie mijnerzijds.

Wederom een deel waarbij ik probeer de lezer enig inzicht te geven in het wel en wee, van het leven van, een doorgaans eenzame vrachtrijder.

Willem Grünbauer.

Januari 2026

Foto op de cover; ergens op een verlaten parkeerplaats, Frankrijk, tussen Arras en Amiens met “mijn” laatste DAF waar ik ruim 1.300.000 kilometer mee gereden heb.

INDEX

JANUARI 2015

- 1: De twee
- 2: De dubbelfout
- 3: De tapasdenker
- 4: Het risico
- 5: Het wegijls
- 6: De emoborrels
- 7: Het weerwoord
- 8: De Juif

FEBRUARI 2015

- 9: Het maanluik
- 10: De vierdins
- 11: De woensdagen
- 12: De drieslag
- 13: De euroknaller
- 14: De rimmon
- 15: De infocultus
- 16: De spoken
- 17: De golven
- 18: De lijnlui
- 19: De doodsklap

MAART 2015

- 20: De ontuur
- 21: Het berggeheim
- 22: De storm
- 23: De terugval
- 24: De gedachte
- 25: Het brandalarm

- 26: Pi-day
- 27: De argopijl
- 28: De tulewolken
- 29: Het isodenken
- 30: De duistert
- 31: De asfaltrol
- 32: Het niets
- 33: Het stationsklavier
- 34: De volgelingen

APRIL 2015

- 35: De slagboom
- 36: De rimpelhippie
- 37: De bevrijding
- 38: Venray
- 39: De twijfel
- 40: Lytser
- 41: De reuzenvoet
- 42: Het dwaallicht
- 43: De oehoe
- 44: De geboorte
- 45: Het lijkbad
- 46: Spoorloos
- 47: De aardetranen
- 48: De badlozen
- 49: De flamingo
- 50: De pankoekmens

MEI 2015

- 51: De vlucht
- 52: De viermei
- 53: De knal
- 54: De argusogen
- 55: De rechterhand
- 56: De ofen
- 57: De droesem
- 58: De Belgentruc

JUNI 2015

- 59: De waanzin
- 60: De leedvermaker
- 61: Al reizend
- 62: De hondenbeet
- 63: Mijn zusje
- 64: Het zonder
- 65: De verstaans-
horizon
- 66: De letterloze
- 67: De vertel
- 68: De zingodoten
- 69: De selectie
- 70: Lek
- 71: Het middenrif
- 72: De smoes
- 73: De rollen

JULI 2025

74: De klankenschilder
75: De atheïst
76: De knirpentel

AUGUSTUS 2015

77: Franse nachten
78: De damemoord
79: Het boetefeest
80: De waanzinrand
81: De antwoordster
82: Het matverzet
83: De omslag
84: De Durbizenacht
85: De Saint Thomas
86: De voeten
87: De sterren

SEPTEMBER 2015

88: De raadselmaan
89: De negennul
90: De Tommy
91: De karmunt
92: De zonnewijzer
93: De hangplek
94: שנה טובה ומתוקה
95: De maantranen
96: Toenwee

OKTOBER 2015

97: Het vermoeden

98: Het onthoofd

99: De doodsengel

100: De nieuwsloze

101: Het eindspel

102: De halfmaan

103: Het ademlicht

104: Het zongetokkel

105: Artikel 49

106: Oktoberweer

107: De quadriga

NOVENBER 2015

108: De schoen

109: Het rode goud

110: De teloorgang

111: De bijstand

112: De pionzet

113: De torenogen

114: De brokken

115: Deoorsprong

DECEMBER 2015

116: De sorgrot

117: De Wolfgang

118: De schets

119: Ganneke

120: De laatste?

121: De eenzaamzee

122: De afrekening

123: Vin fou

124: De kerstban

125: De laatsteweek-
tocht

126: De tegenflits

Dinsdag 6 januari 2015

De twee

Mist, opeens, als een zware deken en vooraf gegaan door het uitbundig stralen van een laaghangende zon; maar eerst vaaldonker, vroeg en merkwaardig wintergefluit; gefluit door evenzo vroege vogels.

Dat was vroeg in de morgen toen ik me onder een bijna volle maan naar de groene stuurhut begaf en wellicht dat maanlicht aangevuld met het kunstlicht van de parkeerplaats enkele vogels uit de slaap had gehouden, want er klonk uit enkele bomen afwisselend gekwetter terwijl de gevederde diertjes onzichtbaar bleven: vier uur in de morgen.

Wegwezen, voor de eerste reis van 2015 en ik was reeds bij aanvang al moe, zo moe dat ik tussen Verviers en Malmedy, nog steeds in 't donker, in de reeds besneeuwde Ardennen een uiltje knapte; een uur lang even van de wereld en daarna weer verder, verder door Luxemburg waar flarden mist zich maar met moeite prijs gaven aan een krachtige zon die, samen met de witte velden, soms verblindend licht verspreidde.

Volle zon, stijgende temperatuur en sneeuw lag er tot even voorbij Epinal; op de weg naar Vesoul steeds meer groen tussen het wit, friscgroen naast grijze bossen en bomen; illuster landschap; bovendien was 't merkwaardig stil, vooral weinig vrachtverkeer.

Net voor Besançon dikke mist met erboven een ondoordringbaar wolkendek; bovendien daalde de avond neer; van Arbois zag ik niets; ook niet van Puligny en even voor Lons le Saunier vond ik het welletjes.

Laat, erg laat op de avond weken de wolken en bescheen een volle maan de werkelijkheid om mij heen: zes januari, de dag dat in sommige Europese streken Driekoningen wordt gevierd; Driekoningen waar een onbekend aantal magiërs mee wordt bedoeld maar eigenlijk teruggrijpt op een geschiedenis met twee koningen in de hoofdrol.

Aldus schreef ome Willem.

Woensdag 7 januari 2015

De dubbelfout

Marnaz was nog een drie uur verder; drie uur kachelen voornamelijk in 't duister. Uitzien, want het vroom iets en het wegdek was overwegend vochtig, vochtig door de vele mistflarden die ik tegenkwam, maar het belette mij niet over het geitenpad naar Nantua te gaan, al ontweek ik de ongenadig steile helling van Lons le Saunier naar Orgelet door via de minder steile één kilometer langere omleiding het laatstgenoemde Jurastadje te bereiken.

Behoudens flinke stukken met voortdurende mist bleef andere naargeestigheid uit; sommige stukken snorde ik onder overdadig vol maanlicht, licht, dat zich uitspreidde over de bergen langs de Ain: Arinthod, Thorette en verder via Izenore; in Montreal even langs de bakker.

De eerste losklant bevond zich nog een heel stuk voorbij Genève, langs de autoroute de Mont Blanc, net voor Cluses; waar je Italië al bijna kunt ruiken en de dag was nog maar net aangebroken of ik was er reeds aan 't lossen.

Even na negen uur terug maar weer; na Bonneville een stukje snelweg in wederom mistige omstandigheden; een verlaten snelweg, want vrachtverkeer uit Italië, toch al een stuk minder dan vroeger, was er vanwege de feestdag aldaar, Driekoningen, nu helemaal niet.

Bij Bellegarde verliet ik de vierbaans en rolde over de voormalige hoofdroute; deed een kleintje koffie bij de Sapin en via de Cherdon kwam ik net even voor Lyon de grote weg weer op: tussen Bellegarde en Pont 'd Ain was het heerlijk zonnig geweest, maar net voor mijn tweede losadres te Meyzieu dook ik weer onder een dik wolkendek met een graad onder nul.

Eén palletje, en toen mocht ik alweer verder; nu naar Romans sùr Isère en tijdens de tocht van honderd kilometers was ik even getuige van een fascinerend natuurverschijnsel. Vanaf Lyon reed ik langs de Rhône en zag dat vanuit de Alpen enorme hoeveelheden mist en wolken een weg naar 't westen zochten, maar de invloed van de grote rivier was dusdanig dat de flarden er maar niet overkwamen. Op de één of andere manier bleek het water een barrière, een onoverkomelijke Rubicon voor ze; de dorstten niet en weken terug, zag hoe die flarden, die 't probeerden, recht omhoog de aftocht bliezen terwijl de bergen aan de westoever in prachtige zonnige welstand verkeerden.

En omdat de snelweg zich na Vienne een stuk oostelijker van de oever bevond, reed ik alras weer in 't grijs totdat ik de "boeuf", een klein snelwegcolletje, achter me had gelaten; daarna was het overal om mij heen strakblauwe lucht en kon er weer zonder jas buiten gelopen worden. In Romans was het een dikke tien graden en ook in de avond en de nacht, die later volgden, bleef het vorstvrij.

Het laatste stuk nog; ik had nog een dikke anderhalf uur over en nadat ik via Valence en Lorient aankwam in Montelimar, bleek ik nog twintig minuten in kas te hebben waarvan ik er zeventien uitgaf om tot aan een vanouds bij een "Nederlandse" knaagschuur te Donzère aan te komen waar zich zowaar meer dan tien Nederlandse collega's bevonden; bijna ongewoon in een tijd dat de Nederlanders in groten getale door "Oost"-blokkers worden omgewisseld.

Eenmaal de maaltijd genuttigd liep ik naar de groene stuurhut; sloeg de ogen op en zag op de donkere parkeerplaats duizenden sterren; Driekoningen was voorbij; de sterren bewogen mij; een zachte noorderwind voelde frisjes aan; ik sidderde, want enkele dagen later zou 't dan plaatsvinden.

Toen Herodes de Grote, koning der Joden, uit de mond van de magiërs die een lange reis naar 't westen achter de rug hadden, vernam van een nieuw geboren Koningskind, was hij maar wat bang; niet ongewoon voor heerschappen die niet beseffen dat elke ontvangen macht vanuit een "elders" wordt gegeven.

Voor een tweede koning geen plaats; kom nou! En om dat tegen te gaan roeide hij al eerder menig mogelijke concurrent uit: zijn zonen, ja, zelfs zijn moeder: het rijtje van vermeende koningsconcurrenten was lang en bizar; evenzo de lijst van de om zeep geholpenen; maar zo was de met grote angst beladen koning der Joden en hoewel zelf al niet de jongste meer -volgens de statistieken zou hij wellicht nog een jaar of tien voor de boeg hebben- vreesde hij zeer voor de door een stel uit het oosten komende sterrenwiggelaars gestelde vraag; waar "de" nieuwe Koning was geboren; zelfs baby's boezemde de koning angst in; bracht wreedaards hart op hol.

Naast wreed, ook dom, want in plaats van mee te gaan, deed hij het verzoek aan de wiggelaars dat, indien zij hadden gevonden, terug te komen, te vertellen waar, zodat hij het ook "eer kon bewijzen". Maar dom waren ze niet, integendeel, de oosterlingen vertrokken wijselijk een andere weg naar huis en worden sindsdien ook wijzen genoemd.

Wat daarna volgde tart elke beschrijving, al heeft Flavius Josephus het nauwkeurig beschreven: uit angst voor een baby, een Baby... werden op last van Herodes, de koning der Joden, alle kinderen van twee jaar en jonger in het stadje Bethlehem uitgemoord; zinloos uitgemoord, want voordat de vermoorde

kindertjes de leeftijd van tien jaar zouden hebben bereikt en voordat er enige mate van concurrentie had kunne wezen was de iezegrim al gegrepen door de dood. En doordat het Kind waar het om ging reeds voor de slachtpartij met zijn ouders de wijk naar Egypte had genomen, was 't ook nog eens dubbelzinloos.

Nog éénmaal staar ik door de vooruit de sterrenhemel in; wiggel zelfs even, mijmer nog wat, maar dan trek ik de gordijnen dicht.

Herodes wist plaats en tijd en dacht goed te zitten, maar zat natuurlijk goed fout: dubbelfout zelfs.

Aldus schreef ome Willem.

Frankrijk.....

...eindeloos....

3

Vrijdag 9 januari 2015

De tapasdenker

Als ik het goed heb was het Seneca, ja, zeker, het was de uit Cordoba afkomstige Lucius Seneca die het schreef: wie overal is, is nergens meer.

Woorden, die doorklinken tot diep in onze tijd, ja, waarvan de echo juist heden duidelijk te horen is.

Enkele dagen al velt mij een zware kuchhoest, een naargeestige verkoudheid; regelmatig overvalt mij een meer of minder diepe slaap, maar het Zuid-Franse weer heeft er een voor mij gunstige invloed op; woensdag en donderdag strakblauwe lucht; heb zelfs, toen ik toch een poos op mijn goederen moest wachten, een flink stuk kunnen fietsen; alsof het voorjaar te vroeg was gekomen: zestien graden, wellicht soms iets meer, en een messcherpe zon.

Het is al een tijdje in de mode: kleine hapjes eten, ja, veel kleine hapjes, vaak Spaans gerelateerde hapjes, tapas; van alles een klein beetje: het nuttigen van een maaltijd bestaande uit twee of drie onderdelen lijkt z'n langste tijd gehad te hebben en het lijkt wel of niemand meer geniet van de eenvoud van, onder meer, eenpansgerechten: hutspot of zuurkool; het eten van weleer is voorbij, want iedereen moet aan de tapas; overal een beetje van en hoe gefragmenteerder het voedsel, hoe meer er te genieten valt.

Ach, de routes zijn inmiddels wel overbekend bij de lezer: ik bespaar ze ditmaal, noem alleen wat plaatsen: Alès, Nîmes, Montpellier, Poussan en nog wat plekjes rond Beziers: Cebazan, Vendres, Sète en in de late middag als laatste een adresje onder Arles; Mas Thiber en overal kale wijngaarden, bladloos geboomte omringd door bergcontouren; woensdagavond vroeg gaan slapen en als medicijn een flinke overdosis aan verse knoflook tot mij genomen waardoor de bacillen die mijn keel zo ernstig benarden inmiddels voor het grootste deel de wijk hebben genomen: reeds voel ik me een stuk beter.

Zo vergaat het ook de lezende mens; de zich kennisverwervende mens; het rustig lezen van een lang, dik boek is meer uitzondering dan regel voor regel geworden. Het rustig bezadigd omslaan der bladzijden, één voor één; neen, men stelt zich gemakshalve tevreden met de ogen snel over het scherm te laten gaan en op deze wijze alles te vergaren wat ze meent nodig te hebben; het gedrukte woord wordt meer en meer aan de kant geschoven en we zijn digitale jagers geworden; onrustig muisklikkende jagers en leven rusteloos van klik tot klik of vegend over het scherm voort.

Zo te dolen in de Languedoc is wel heerlijk en ondanks het vele hoesten aangenaam; kwam nog over de smalle landengte tussen Marseillan en Sète, rolde over stukken asfalt waar ik reeds als klein kereltje ook geweest moet zijn, nooit vermoedend hoe menigmaal, en in welke hoedanigheid, ik nog in deze streek zou terugkeren en zelf had ik ook nooit gedacht er nu nog steeds rond te snorren. Kennelijk is er iets in me dat mij er toe drijft; waarom ik het doe. Is het een soort van heimwee? Onderweg at ik nog een Frans broodje en deed daar zelf

meegenomen pindakaas met enkele gepelde teentjes knoflook op; de hoest verdween steeds meer naar de achtergrond.

Het lijkt wel alsof alles gericht is op efficiency; dat alles maar voor ons geregeld moet worden door zogenaamde deskundigen die het beter -zouden- weten en vooral; datgene wat niet gemeten, gezien of bewezen kan worden, niet bestaat of in ieder geval van geen waarde is.

Dwalend en afdwalend over Plasmaschermen zijn we al denkend geestelijk stoffig verworpen door een stortvloed van informatie, zo veel, dat het een kwaal geworden is die we te lijf gaan door nog meer info te verzamelen en op deze wijze worden we steeds afhankelijker aan diezelfde stroom aan informatie en afleiding waaraan we steeds meer gaan lijden; uiteen geslagen brokstukken hapklare informatieschoteltjes die ons worden opgedrongen en waarvan we menen dat we ze nodig hebben en zo scheppen we ons eigen afhankelijk en kunstmatig brein; gestuurd door nog een beetje spinaal werkend ruggemergbewustzijn; de duizenden verwijzingen, gerichte reclame, linkjes enzovoort voorkomt het eens zo rustige, eigen mening vormende lezen.

De hele dag geen radio aan, woensdag, en ook donderdag niet; ook geen CD in 't apparaat; alleen het motorgesnor vergezelde me tijdens de reis waar zoveel, ook ver voor "mijn" tijd, heeft plaatsgevonden; de Romeinen speelden hier lange tijd de baas, Hannibal passeerde hier ergens; de middeleeuwen; strijd tegen de vreedzame Saracenen, de eerste echte wegen, opkomst van 't eerste verkeer, noem maar op en ik vroeg me af hoe groot het voorrecht is dat ik met een grote groen met witte wegreus over de weg en door de streek dender, zo vele keren achtereen: hoe heeft dát mijn blik op dit deel van de wereld veranderd?

De heldere nacht deed maan en sterren oplichten; door de winterlucht en vanwege het ontbreken van lichtvervuiling kon ik dieper kijken en meer zien dan normaal; zelfs bij het ochtendgloren was een blinkende Jupiter, net schuin boven de maan, nog lange tijd helder waar te nemen.

Boeken reduceren tot enkele hoofdzaken, lezen van -te- korte stukjes tekst; overal een zinnetje of een citaatje van; voorgeprogrammeerd en zo nemen we al die hapjes digi tot ons. De tapasdenker deed reeds zijn intrede; de tapasdenker die genoeg neemt met overal een beetje van en daarom niets meer weet; verdwaald in alle kennis: na zovele eeuwen heeft Seneca het nog steeds bij 't rechte eind.

Aldus schreef ome Willem.

Overstroming bij de bovenloop van de Marne

4

Vrijdag 9 januari 2015

Het risico

Wat hoor ik: vrijheid van meningsuiting in gevaar? Een gijzeling, een historische terugblik, een voorbeeld en een terugreis, terug naar een lang vervolgen tijd toen ik nog liftend door Europa zwierf en de diepste oorzaak.

Om met het laatste te beginnen; vandaag dacht ik terug aan Jean Jaures; en aan een ander voorbeeld uit het einde van de negentiende eeuw op wiens naam ik even niet kan komen; steeds groter wordt de afstand, de afstand tussen boven- en onderlaag; in het Eurokantoor van Brussel is alles goed geregeld, met name en vooral voor de bestuurders zelf terwijl er op de werkvloer steeds grotere verschillen ontstaan, waardoor gedane arbeid in een neerwaartse spiraal terecht gekomen is: nog nooit werd er zo geconcurrereerd op arbeidsvoorwaarden als de laatste tien jaar en het wordt alleen maar erger terwijl in Brussel de Europese wanbeheerders het allemaal met open ogen laten gebeuren.

Bloedrood was de lucht bij Tarascon; de eerste wolkenstroken dienden zich aan en in de avonduren, op weg naar 't noorden, kon ik de witte muts van de eeuwenoude dame niet meer zien: de ogen van de Ventoux waren diepgrijs geblinddoekt; ik zoude de zware vracht over bekende N-wegen; pas voorbij Montelimar zocht ik de snelweg even op.

Afgelopen weekeinde keek ik even naar ene Joep, uitzending gemist, de zogenaamde oudejaarsconference; misschien moeten we het daar maar eens over hebben. Reeds in de eerste tien minuten werden personen over de hekel gehaald. Daarna trachtte hij het publiek te vermaken met voor veel christenen kwetsende opmerkingen, en daarnaast nog wat merkwaardige mededelingen over de vliegcrash boven de Oekraïne waar zoveel Nederlanders het leven verloren; was 't om te lachen? Na enige tijd heb ik de conference weggeklikt; vond het smakeloos, beledigend en kwetsend; kennelijk allemaal behorend bij de vrijheid van meningsuiting, maar wat mij betreft wel misbruik van die uiting, want bij vrijheid horen voorwaarden, voorwaarden zoals de voorwaarde voor de vrijheid van een vis het water is en één van de voorwaarden voor de vrijheid van meningsuiting is dat je voorkomt kwetsend en beledigend te zijn en vooral enige hoffelijkheid in acht neemt en daar was bij meneer van 't Hek weinig van te merken.

Vermoedelijk had ik toen schouderlang haar, nog een pluizebaard en verder zo weinig mogelijk bij me en stond met m'n duim schuin omhoog; rond elf uur in de avond, net voor de Fourviéretunnel, aan de laatste betonkolos van het overbruggende spoor; dat kon toen gewoon nog en de tunnel zal net open geweest zijn; een vrachtwagen stopte, eentje die naar Parijs ging en ik stapte gretig in; vaag herinner ik me de chauffeur en zelf had ik m'n grote rijbewijs ook al. 1972 of 1973, in ieder geval meer dan veertig jaar terug.

Vanmorgen kwam ik er weer eens door; eigenlijk niet meer, in transit, toegestaan, maar rond zes uur durfde ik het wel aan, mede omdat de meeste agenten en gendarmes in en rond Parijs verbleven, op zoek naar een paar vermoedelijk niet-meer- bepaald toerekeningsvatbare stumperds die twee dagen ervoor onder de uitroep van wraak een stuk of wat mensen doodschoten, waaronder twee agenten.

Weer kwam ik langs de kolos, reed de tunnel in van de A-7, nog tot ver in de jaren negentig de enige echte hoofdroute. Buiten de tunnel links een prachtige vale maan, iets afnemend en aan de kant van de afname iets verderop nog het enige andere hemelteken dat te zien was: Jupiter in al zijn twinkelingen en omdat de platte maankant naar de planeet was toegekeerd leek het net de Happelaar, alias Pacman die, nadat hij over een grote stip gekomen was, het spookje Jupiter trachtte te verslinden.

Parijs in de ban van één, later twee gijzelingen; een kleine honderdduizend agenten en gendarmes op de been; hoe heeft het zo ver kunnen komen; terug naar de oudejaarsavond.

Beledigingen, kwetsingen en krenkingen raken de mens het diepst in zijn ziel en zowel Lao Tse als de Rabbi waar Joep zo smalend over sprak zeiden; wat gij niet wilt, dat u geschiedt... of woorden van gelijke strekking, edoch ik zou, en zeer velen met mij, de laatste zijn die een stengun zouden opnemen om daarmee op Joep af te stormen. Trouwens, ik heb niet eens een waterpistool.

Met de Franse chauffeur pafte ik menige sigaret weg waarmee Jean Paul Sartre graag werd gefotografeerd; Gauloises, wat eigenlijk Gallische vrouwen betekend, een blauw pakje met de helm van Asterix er op getekend en ik vertelde dat ik ook truck kon rijden.

Dat kwam hem goed uit; na een goed uur wisselden we van plaats en ik snorde alsoo enkele uren achtereen. De snelweg was toen al gereed, maar hij koos voor, net als ik vandaag, de Route Nationaal, maar wel om een andere reden; en wel om een niet zo nette financiële reden. Destijds geschiedde de betaling handmatig, met contant geld en als bewijs een simpel briefje met daarop een door de tolpoortmedewerker aangetekend vinkje. Vlak voor Parijs zocht hij, één afslag voor het einde van de tolweg, de snelweg weer op en eenmaal aangekomen bij de laatste tolpoort gaf hij de medewerker een aardige fooi, maar vergezeld met het verzoek het vinkje bij Lyon te plaatsen zodat het voor de baas net leek of hij de hele tolweg had gereden en betaald: lucratief, dat wel, maar natuurlijk uiterst oneerlijk, want zo stak hij elke rit een kleine veertig frank in eigen zak; toen een aardig bedrag.

Vooropgesteld; ik weet eigenlijk niets van de vermoorde Charlie en zijn medewerkers dan alleen summier; tekenaars van spotprenten, voor sommige bevolkingsgroepen en religies kwetsende tekeningen althans, zo heb ik het begrepen en dan komt er bij mij een vraag bovendrijven; waarom. Waarom zou je tekeningen -willen- maken om anderen te kwetsen en daaraan gekoppeld; is dat gebruik of misbruik maken van vrijheid van meningsuiting; waar is het fatsoen, waar de hoffelijkheid en dan de laatste, belangrijke, vraag; beseft men welke boze krachten het kan losmaken!

Vandaag snorde ik voor een groot deel dezelfde weg als toen; langs Aulnay, Saulieu, Chatillion sur Seine, ach, de trouwe lezer kent de weg; bewolkt en lange tijd ragfijne motregen; dafgroene velden en uiterst mild voor januari; idyllisch, merkwaardig, serene rust terwijl amper een paar honderd kilometer verder het land in rep en roer verkeerde.

Bij een koffietent waar een statige Franse dame compleet met te dikke lippenstift achter de toog stond scande ik met mijn ogen een Frans nieuwsblad dat geen nieuws had dan louter het gijzeldrama.

Kwetsingen en beledigingen maken mensen ontvankelijk voor boze machten; als er dan mensen zijn die niet in een god kunnen geloven, dan moet men hier toch de conclusie trekken dat er wel satanische machten zijn, jonge jongens die bezeten zijn, in bezit komen van duivels louter en alleen omdat hun gevoelens lange tijd gekrenkt werden terwijl ze menen op de komen voor Diegene waar niet voor hoeft te worden opgekomen; immers wie de G'd of Allah belijdt weet ook dat, indien er al gewroken, gedood of gestraft moet worden, Hij dat zelf wel kan; het is nu eenmaal een gegeven dat de waarheid niet hoeft te worden verdedigd, en zeker niet met geweld daar de waarheid de verdediging in zichzelf heeft.

Met andere woorden; wie zijn o zo geprezen vrijheid misbruikt door anderen te smaden en sarren loopt een, wat mij betreft onnodig, risico dat er krachten en machten loskomen waar wij amper flauw benul van hebben.

Wordt niet de vrijheid van meningsuiting juist door diegenen in de waagschaal gelegd die haar kwetsen en krenken?

Wie daarnaast beseft dat het lui betreft die vermoedelijk al enkele generaties tot de armen en kansarmen behoorden; die houvast en saamhorigheid vonden in de Islam, kan wellicht begrijpen dat, indien deze menselijke -labiele?-geesten ook nog worden gekrenkt, hun verstand overgeven aan naargeestige, ons overweldigende machten en de thans ingezette spiraal gaat de komende tijd alleen maar erger worden: dra is de derde bloedmaan daar!

Tegenover een winkel van de oudste zelfbedieningssupermarktketen van Europa vond ik een vertrouwd plekje: tegenover Delhaize, in 1857 opgericht door de broers Louis, Jules en Auguste, zonen van een wijnhandelaar te Ransart, niet ver van Charleroi en exact honderd jaar later opende het inmiddels tot concern uitgegroeide winkelketen in Elsene de eerste zelfbedieningssupermarkt van Europa; na enige boodschappen zocht ik de stuurhut weer op; inmiddels is 't hard gaan waaien en de regen plenst op 't blikken dak.

Hebben de spotprenten van Charlie en zijn medewerkers niet indirect uitgewerkt dat vier Joden op de dag voor de Sjabbath, op yomsisi, meedogenloos werden neergeknald? Heeft het decennialange bestaan in de onderklasse niet zulke moordenaars gekweekt?

Zorgt, tenslotte, het Europese wanbeleid met betrekking tot arbeidsverhoudingen in de toekomst niet voor nog veel meer van dit soort drama's?

Als we fatsoen te grabbel gooien, zonder moreel handelen en de hoffelijkheid laten varen zijn we een vrijheid van meningsuiting niet eens waard. Dan lopen we een ongekend risico.

Aldus schreef ome Willem

5

Dinsdag 20 januari 2015

Het wegijds

Ragfijne sneeuw vermengt met regen; net na Sedan vormde dat een ware ijsbaan, de weg voerde omhoog en helde wat naar de zijkant. Halverwege kon ik niet verder, kwam stil te staan en terwijl ik stilstond gleed het gevaarte langzaam de berm in waar een aarden wal was aangebracht en voordat ik goed en wel het hele talud af zou glijden, kwam ik tegen de enkele centimeters hoge richel tot stilstand.

Donderdag was ik nog even naar een schaakwedstrijd wezen kijken; keek naar een lange, lange wedstrijd van dik zestig zetten, een strijd die de Nederlandse schaakkoningin uiteindelijk nipt verloor van haar Belgische tegenstander, de Vlaamse Grootmeester Bart Michiels terwijl ikzelf twee dagen ervoor in Amsterdam nog de oud-voorzitter van de Tweede Kamer, Dik Dolman, wist te verslaan.

Gister rond de middag vertrokken in mistig weer overgaand in miezerige motregen en in de hoge Ardennen was het even natte sneeuw; geen narigheid en ik rolde lekker door: Luik-Marche, en daarna de weg op langs Bouillon. Donker, naast de weg, tot in de hoogste boomtop, alles wit en bijna niemand op de weg.

Overigens ging het nog maar om één enkel vakje en tijdens de wedstrijd legde ik verband met Omsk dat ooit ook net iets te ver weg was geweest: rond de vijftigste zet werd het duidelijk dat beiden op dezelfde zet met een pion zouden -kunnen- promoveren, maar Bart met een daaropvolgende zet schaak kon geven op de lijn waarop dan, zes vakjes verder, de andere, net tot Dame gepromoveerde pion zou staan. Dat werd natuurlijk gezien; ze waagde het om dan eerst de koning van de lijn te zetten, maar 't mocht niet baten en zo verloor ze: met één van haar pionnen slechts een vakje verwijderd van het promotieveld; schaken is een mooie sport maar soms met een vakje net iets te ver weg.

Oh, ja. Afgelopen zaterdagavond bezochte we nog na de "Gereformeerde Kathedraal", de in neogotische stijl in 1888 gereed gekomen Keizersgrachtkerk waar een requiem voor Mozart ten gehore werd gebracht; een combinatie van

"het" requiem en de toverfluit die we vanaf de tweede galerij bijna ademloos beluisterden; de stemmen van Sarasto en Monostatos; helaas kwam de koningin van de nacht niet opdagen, maar daar was de luistertijd eigenlijk ook te beperkt voor.

Op de weg naar Chalons, net een klein half uurtje in Frankrijk, had zich het hemelwater zo met de natte sneeuw vermengt dat op het wegdek een dikke ijskoek lag, uiterst glad; geen doorgaan meer aan terwijl geen ander meer van de weg gebruik maakte.

Doodstil, in de verte enkele keren het spookachtig geroep van een voor mij vreemde nachtvogel; reeds had ik het internationale 112 verwittigd en de wegtoestand meegedeeld; na een kwartiertje kwamen de gendarmes, drie stuks (!) in een Peugeot die zelf haast onderuit gingen, daarna de toestand opnamen en zorgden dat de Sedanese pekelwagen uitrukte die op zijn beurt de weg voorzag van voldoende zoutgehalte waardoor de dikke glacélaag zich in enkele minuten tot een dikke drap wijzigde; zo kon ik weer verder; eerst wat glibberen en spinnen, daarna, na de heuveltop, ging het beter en na enkele kilometers was er van wegnarigheid niets meer over; laat in de avond zette ik de kar neer, bijna pal tegenover een boulangerie waar ik zo, na deze voorbije nacht, een versnapering ga halen. Wel oppassen bij 't uitstappen zo; 't was koud vannacht en misschien ligt er wel ijs op het trottoir.

Aldus schreef ome Willem.

Sète, 17 graden, januari 2015

Dinsdag 20 januari 2015

De emoborrels

Het is altijd vermakelijk, bijna vermakelijk als men luistert en waarneemt op welke grond en wijze een discussie of uitspraak wordt gemeten, al is gemeten niet het juiste woord; geaccepteerd, verwerkt, hoe er mee wordt omgegaan, hoe ze wordt ingedronken; of juist uitgespuwd; de onduidelijke rol van de media, en, niet in de laatste plaats: wie en wanneer.

Even verderop, op de hoek, was 't plaatselijke buurtcafé reeds open; natte sneeuw op de stoep en na de koffie nog even langs de bakker. Reeds daagde het flink en om half negen vertrok ik weer, richting Vouziers door een nevelig en wit landschap; bomen vol rijp, verkeersluw. De meeste Fransen leken thuis te blijven vandaag.

'T behoort tot een mysterie en 't valt niet in kaart te brengen: een uitspraak wordt doorgaans, gelijk een discussie, niet op argumenten, maar door emoties beheerst en wie er oplettend naar luistert ontdekt het bijzondere van spreken, taal en woorden.

Ach, die prachtige route door het lange dal van de Marne die zich als een halfronde boog door 't Franse noorden kronkelt; eerlang kwam ik nog bijna alle kleine dorpjes door waar tegenwoordig buitenlangs wordt gereisd. Langs grote delen tussen Joinville en Chaumont werd parallel naast de rivier een kanaal gegraven waar ik overigens nog nimmer een boot heb zien varen en, eenmaal te Chaumont aangekomen, lapte ik voor een keer de borden verboden voor transitverkeer aan m'n laars; of aan m'n rubberen achterwiel, want het is immers bij wijze van spreken; niet lang daarna zoefde ik over de oude N-weg richting Langres-Dijon, door de stilte, langs het oude, voorheen prachtige, inmiddels vervallen hotel dat reeds tientallen jaren te koop staat, door het laatste deel van het dal en links van mij het laatste stukje Marne. Na Langres ander water, reed ik de andere wereld binnen: vanaf daar sijpelt al het water in zuidelijke richting; het stroomgebied van Saône, Rhône en vele andere rivieren.

Alsof ze op een schaakbord spelen, op het tennisveld staan, tegenover elkaar: zwart tegen wit: links tegen rechts; tegenover elk woord een weerwoord; tegen elk argument een tegenargument, maar ook vele tinten grijs: synoniemen, gelijkgetrokken uitspraken met ongelijke, soms tegenovergestelde, woorden zoals: zestig is het nieuwe veertig, dik zijn is het nieuwe slank of verliezen is het nieuwe winnen.

Nog een stuk verder naar 't zuiden, langs een oude bekende bezijden Lyon, te Franceville, die me op een ferme kop koffie trakteerde en toen ik weg reed was 't

alweer donker. Een lang stuk snelweg onder open sterrenhemel; Jupiter, vlak naast de hydrusidenzwerm in 't oosten tussen waterman, eenhoorn en kleine hond; nergens iets van een maan.

Dat is ook het bijzondere van emotiegestuurde werkelijkheden die nooit op waarheid berusten; het gaat dan waaruit de woorden, uitspraken komen, met name: uit welke naam: wie 't weet mag 't zeggen; de vraag die roept: meer of minder of de term die oprotten luidt terwijl ik zelf vanaf de zijkant toehoort en alle argumentloze emoties voorbij hoor komen.

De dag loopt ten einde; ten einde raad wellicht: honderd jaar geleden dreven twee geruisloze Zeppelins het Engelse luchtruim binnen en zaaiden dood en verderf in King's Lion en Greath Yarmouth; Keizer Wilhelm, nota bene kleinzoon van de Engelse koningin Victoria (en dus direct familie van de regerende King George(!)) had toestemming verleend mits Londen -lees: familie- gespaard bleef. Ergens, in de buurt van Donzere, vond ik een overnachtingplek.

Daarom even, zonder emotie, met als emotioneel weerwoord: nee, ik ben géén "fan", integendeel; maar hoe het, strikt genomen, klinkt.

Aboutaleb; de nieuwe Wilders.

Of juist niet.

Voelt u reeds uw emo bovenborrelen? Dát bedoel ik nu.

Aldus schreef ome Willem.

7

Donderdag 22 januari 2015

Het weerwoord

De hele dag was het weer aan 't woord geweest; geen moment droog, louter regenweer en vooruitzicht tussen flappende ruitenwissers door; passeerde al vroeg Bollène, het stadje waar zich het eerste naoorlogse grote technische bouwwerk bevindt, de waterkrachtcentrale André Blondél en tijdens de kleine twee uur durende donkere reis daarna ook niets dan regenweer; Marseille, vlak bij de oude haven, een trieste, druilerige aanblik en terwijl het langzaam door de vele druppels door kreekte; kwam ik aan bij het losadres; midden in een niet al te brede,

drukke straat waar ik danig in de weg stond. Maar ja; er was voor mij geen andere keus.

En jawel hoor; weer viel men over woorden; met name over datgene wat ik de laatste keer voorgister schreef; over de oprotuitspraak van de Rotterdamse burgemeester en de daaraan gekoppelde vergelijking, en daartoe bedien ik me ditmaal van een kort maar krachtig weerwoord; 't is tenslotte toch regenweer.

Stromende regen; 26 paletten en lossen met laadklep; stond ik zelf, min of meer, droog; de twee anderen die de paletten door de stromende regen met een pompkar naar binnen, een klein onderkomen tussen de huizen in, trokken, hielden het niet droog terwijl een lange sliert van voertuigen zich langs de vrachtwagen wurmde;

Allemaal lui, droog in de voiture, onzichtbaar voor de buitenwereld, geheimzinnig traag rollend door 't nat achter half beslagen ramen: rare wereld eigenlijk; het duurde een goed uur, toen kon ik de weg weer vrijmaken; rolde zelf; gelijkerwijs.

Het was en is voor mij toch wel 't geleverde bewijs; hoe woorden sturen, en, anders dan bij film of stripverhaal, de lezer zichzelf een beeld creëert aangaande datgene dat hij in woorden tot zich neemt; al lezende kun je er een intonatie aan geven die je zelf wilt.

Of juist niet. Zo zou je, met veel verontwaardiging in gedachten, kunnen lezen dat, als de voorman van de P.V.V. dezelfde woorden had gebezigd als de Rotterdamse burgemeester, hij daar meteen een nieuw proces voor aan z'n broek had gekregen.

Maar je kunt deze woorden ook zonder enige emotie, bijbedoeling en verontwaardiging tot je nemen: het blijft voor mij een vaststaand feit dat, indien die geblondeerde pigum van de enige openlijk dictatoriaal geregeerde politieke partij van Nederland dezelfde uitspraak had gedaan, er onverbiddelijk door het Openbaar Ministerie, zelfs zonder aangifte, een Proces Verbaal was uitgeschreven. Het is dus een vaststaand feit dat exact dezelfde uitspraak door toehoorders verschillend wordt uitgelegd al naar gelang wie de uitspraak doet; uitspraken zijn kennelijk onderhevig aan zelfprojectie.

Dat zegt hij en als hij dat zegt zal hij dat wel zus of zo bedoelen want als ik hem was zou ik dat ook zo bedoelen. Maar wie zegt dat!

Op weg naar Orgon, een klein plaatsje nabij Cavaillon; tijdens het doorgaans mooie weer is dan duidelijk de Mont-Ventoux te zien, maar ditmaal hield de oude dame, waarvan vermoedelijk door de regen haar make-up verlopen was, zich schuil in 't wervelende grijs en in Orgon werkte niet alleen het weer, maar ook de klant niet mee.

Laden zou ik er, en in een redelijke termijn stond ik voor een laaddok waar men de lading met een heftruck de oplegger binnenreed. Echter op een wijze die mij niet bepaald beviel; ik gaf aanwijzingen, maar men weigerde die op te volgen waarop ik meedeelde dat ik daarvoor, voor het laden, verantwoordelijk ben.

Trouwens: dat stond ook in vele Europese talen op een A-viertje op het laadkantoor aangeplakt: Le chauffeur est responsable. Dientengevolge verzocht ik te stoppen met verder laden; en ja hoor: chef erbij en jawel: ook die stond op de strepen en deelde mee dat er geladen zou worden zoals de afzender (dus de fabriek waar ik was) het wilde en niet anders. Merkwaardig fenomeen; iemand verantwoordelijk stellen terwijl hij over de werkwijze zelf niets te zeggen heeft en daar men, enerzijds, mijn aanwijzingen niet wilde opvolgen en ik, anderzijds, er op stond dat men dit wel zou doen, werd de oplegger, die reeds halfvol zat, leeggereden wat vervolgens werd gevolgd door een langdurig telefooncarrousel van bellen van daar naar Nederland, opdrachtgever, verlader, lader, enz. enz. met als eindresultaat dat, inderdaad, de aanwijzingen van mij dienden te worden opgevolgd waarna ik de oplegger opnieuw ter belading aanbood.

Na een half uurtje begon men er ten tweede male aan, maar wederom niet op de wijze waarop ik verzocht terwijl de heftruckchauffeur zich beriep op zijn instructies, namelijk dat hij de oplegger alleen op de hem voorgeschreven wijze vol mocht rijden; tegenstrijdige idioterie dus, wat resulteerde dat we na een dikke drie uur lametteren onze conclusies trokken, de kar weer leeg lieten halen en vertrokken; die lui moeten zelf maar zien hoe ze hun spullen in Nederland krijgen; vermoedelijk zal 't wel een Oost-Europeaan worden die dan met de levensgevaarlijk geladen vracht over de weg zeult. Over verantwoordelijkheid gesproken.

Dan toch, bespeur ik enige hypocrisie, tegenstrijdigheid: het vergelijk, waar men over viel en juist door diegenen die nagenoeg elke satire een warm hart toedichten: als de profeet Mohammed wordt neergezet als Homohammed, als op welke wijze dan ook de spot gedreven wordt met religieuze ele- en sentimenten in onze samenleving waarbij men toch menigeen kwetst, als de Joodse rabbi Jeshua het voorwerp wordt van hoon -wat ontegenzeggelijk een omfloerse uitdrukking van antisemitisme is- , dan beroept men zich op de vrijheid van, van meningsuiting nog wel; dan moet er gelachen worden: de dictatuur van de vrijheid is soms grenzeloos!

Nog steeds: onophoudelijke regen. Helling op, voorzichtig, want al snel sponnen de wielen door het vele sap dat over de weg stroomde. Langs Saint Rémy en Provence, Beaucaire en langs de eeuwenoude Pont du Gard waar reeds menig toerist zich aan vergaapte; niet ver er vandaan, bezijden Remoulins, op precies te

zijn Esterzagues, dan nu toch echt het eerste palletje en die ik er zelf in kon zetten, geheel naar eigen inzicht.

En zo hoort het ook. En daarna ging de reis verder, nog steeds achter heen en weer gaande ruitenwissers; de regen zorgde voor enorme watermassa's, soms duidelijk zichtbaar door uit het schijnbare niets ontstane stroompjes en watervalletjes in de omliggende omgeving; vanaf Orange trok ik de binnenlanden in, het betrekkelijk vlakke deel voor de hoge, nog steeds in nevelen gehulde, oude dame. Een vlakke vol met fruitbomen en wijngaarden en rond vijven kwam ik aan te Rastau voor nóg een paletje en weer, nu we het toch over het weer hebben, wéér kon ik het naar eigen inzicht, naast de eerste pallet, in de oplegger plaatsen.

Een weerwoord, ach, zoiets is eigenlijk niet nodig; vermoedelijk zal juist en met name de burgervader van Rotjeknor er flink om moeten glimlachen als hij de vergelijking leest; hoe het ook zij: het verleden van Charlie Hebdo is allerm minst fraai: toen in Frankrijk tijdens een brand in een discotheek 127 doden vielen in de zelfde tijd dat generaal Charles de Gaulle overleed, heeft dat blad, toen nog onder de naam Hara Kiri, met de twee feiten op een nogal nietszeggende smakeloze wijze de spot gedreven en sindsdien werd Charlie een verwijzing naar de oud-generaal: zelfs de Franse overheid, die toch wel tegen een stootje kan, heeft het blad enkele keren willen verbieden; en voor 1969 is dat ook enkele keren gebeurd; toen er bij overheden kennelijk nog een besef kleefde dat vrijheid van meningsuiting alleen dan kan functioneren als die vrijheid wordt ingeperkt door grenzen: geen enkele vrijheid functioneert immers zonder grens; Je ne suis pas Charlie. En: even terloops: daarom functioneert een grenzeloos Europa, zeker op den duur, evenmin! De grote paradox: hoe minder grenzen, hoe minder vrijheid.

Tulette, een laatste adres, maar daar bleek men niet meer thuis, dus zocht ik een rustig plekje uit voor de nacht. In de stromende regen wandelde ik naar het centrum van 't dorpe waar bij nader inzien weinig te beleven viel; daarna terug, het dorpe uit omdat ik op de heenweg iets gezien had dat vermoedelijk een eetgelegenheid was; dat bleek juist, al was 't een stuk verder lopen dan ik dacht; ik had natuurlijk de fiets kunnen pakken, maar daar was het weer niet naar.

Na een goed uur terug in 't voertuig; immer voortgaande tikkende regen, tot diep in de nacht, en in tegenstelling tot menigeen houd ik van zulk weer; weer met inhoud, dat alles weer eens schoonwast; gezellig weer, en altijd weer dat geen weerwoord nodig heeft.

En alweer zie ik een overeenkomst.

Aldus schreef ome Willem.

Sneeuw onderweg

8

Zaterdag 24 januari 2015

De Juif

Weer werd het vrijdag, zoals eeuwen elke week; yom shishi; nog kort voor 't vallen van de avond werd er nog even boodschappen gedaan, vlak voordat de sjabbat begint; steeds wordt vanuit het donker het licht aan de rust gegeven. Enkele weken terug was 't ook yom-shishi, maar daar lees en hoor ik niets meer over.

Daar moest ik aan denken toen ik, nadat ik de lading in het Zuid-Franse Tulette had ontvangen en de grill van de truck naar 't noorden wendde, langs Montelimar ging voor een kopje koffie, nougat en nog wat andere boodschappen en tot drie keer toe ergens de kreet “Je suis Charlie” zag staan, her en der aangeplakt; op de deur van de boulangerie en, heel groot, bij het nougatumuseum

waarna er, steeds sterker, ja, bijna geërgerd “En de anderen dan?” in mij opkwam.

Jawel hoor. Begrijpen doe ik het best wel. De kreet houdt, op zich genomen, niet in dat men, dé “men”, het eens, danwel altijd eens was en is met de inhoud van het blad Charlie Hebdo, maar het hield en houdt in dat vorengenoemde “men”

tegen het afslachten van die lui, de tekenaars, redacteuren en uitgever is. Terecht! Maar dan nog!

Terug, ditmaal over oude vertrouwde paden en deze keer koos ik voor de oostelijke route; rechts om bij Lyon en dan langs de voeten van de Juraheuvelen: Bourg en Bresse, Lons le Saunier en bij Besançon naar beneden en dan weer op Vesoul aan en zo verder, als maar verder.

Maar waar zijn die anderen gebleven? Goedmoedige, ja, onschuldige burgers; inkopen doen voor de aanstaande komende feestdag en wie weet; gebak, een doosje petit fourtjes of wat ander lekkers. Ach, ik weet het niet. En misschien wel juist door mensen die de inhoud van Charlie Hebdo maar verwerpelijk vonden; de inhoud van het blad verre van zich wierpen. Een antwoord op die vraag zal er wel nooit komen, afgezien of het wel werkelijk een vraag is en of het een vraag is die er toe doet.

Verder? Nee, eigenlijk was het naderen, steeds dichterbij, steeds dicht naar Nederland toe. In de avonduren bereikte in nog Luxemburg en daarna rondde ik de reis af wat betekend: lossen en laden in Amsterdam en daarna met een kar vol nieuwe avonturen voor de komende week naar huis. Er gebeurt immers altijd wat onverwachts.

Moordenaars, misdadigers en criminelen hebben doorgaans altijd wel een motief voor hun misdaad; zo hadden de moordenaars van Charlie Hebdo zelfs nog een kans gehad om de lafhartige moord telefonisch toe te lichten.

Zelfs voor de lage en verschrikkelijke moord op de twee agenten kan nog, zei het slechts vaag, een motief bedacht worden zonder ook maar iets af te doen van de afschuwelijke, niet te beschrijven gevolgen; voor familie, vrienden en de volle omvang van het drama is voor ons, voor mij, als buitenstaander(s) nauwelijks, nee, niet voor te stellen.

Maar voor de laffe en volstrekt zinloze moord op het winkelend publiek kan ik, hoe ik ook wik en weeg, in welke houding ik mijn gedachten ook wring, geen enkel motief verzinnen en dát is wat ik in 't vreselijke drama zo oneindig veel mis. Vier Joodse Parijzenaren willekeurig, en volstrekt nutteloos, neergeknald.

Maar hoe ik ook speur, hoe ik ook zoek: nergens, maar dan ook nergens, nog niet eens een greintje, solidariteit. Nergens een opschrift, bordje of een andere uiting, geen enkel teken van verontwaardiging. En dat is schrijnend en bewijst een uiterst selectieve verontwaardiging.

Nergens: "Je suis Juif!"

Aldus schreef ome Willem.